

SCI-CONF.COM.UA

MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF II INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 12-14, 2023**

**CHICAGO
2023**

MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION

Proceedings of II International Scientific and Practical Conference

Chicago, USA

12-14 October 2023

Chicago, USA

2023

UDC 001.1

The 2nd International scientific and practical conference “Modern research in science and education” (October 12-14, 2023) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2023. 498 p.

ISBN 978-1-73981-123-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern research in science and education. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-research-in-science-and-education-12-14-10-2023-chikago-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: chicago@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Lishchuk A., Parfenyk A., Karachinska N.* 11
GRADATION OF ECOLOGICAL RISKS FROM SOIL
DEGRADATION
2. *Житова О. П., Пінчук Ю. В., Назорний В. А.* 16
ДО ПИТАННЯ ОХОРОНИ ЛІСІВ ВІД ПОЖЕЖ В УКРАЇНІ

VETERINARY SCIENCES

3. *Кос'янчук Н. І.* 19
ТВАРИННИЦТВО І ДОВКІЛЛЯ

BIOLOGICAL SCIENCES

4. *Басюк Л. О., Максименко Ю. В.* 23
СТАН ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ЖИТОМИРСЬКОГО
ПОЛІССЯ В УМОВАХ ВІЙНИ
5. *Ключникова А. І., Лісяний М. І.* 28
ВПЛИВ СЕКРЕТОМ ОТРИМАНИХ З ГЛІАЛЬНОЇ ТА
НЕЙРОНАЛЬНОЇ ФРАКЦІЇ КЛІТИН ГОЛОВНОГО МОЗКУ НА
РОЗВИТОК НАБРЯКУ МОЗКУ ПІСЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ
ЧМТ

MEDICAL SCIENCES

6. *Kirichuk K., Tsysar Yu.* 35
MODERN VIEW ON MEDICAL TREATMENT OF UTERINE
FIBROIDS (LITERATURE REVIEW)
7. *Moroz A., Davydenko O. M.* 44
COMORBIDITY OF HEPATITIS B WITH HAV, HCV AND HIV
INFECTION
8. *Zubarev I.* 48
HUMAN IMMUNODEFICIENCY VIRUS. BUILDING RESEARCH
9. *Білінський І. І., Федорак В. В., Чернак В. В.* 53
ВИКОРИСТАННЯ ПРИСТРОЇВ LIFEVAC В УМОВАХ ВІЙНИ
10. *Гудар'ян О. О., Чередник Д. О.* 55
ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОЦІНКА ВПЛИВУ ПОКАЗНИКІВ
КІСТКОВОГО МЕТАБОЛІЗМУ У ХВОРИХ НА
ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ПАРОДОНТИТ ПРИ ДІАБЕТИЧНІЙ
ОСТЕОПАТІЇ ДЛЯ ОЦІНКИ ПРОГНОЗІВ РЕЗУЛЬТАТІВ
ДЕНТАЛЬНОЇ ІМПЛАНТАЦІЇ
11. *Ломинога С. І., Черниш І. Р.* 64
СУЧАСНІ МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ
РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ПАЦІЄНТІВ

12. *Лулу Д. В., Давиденко О. М.* 68
 АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМАТИКИ ГЕРПЕСВІРУСНИХ ІНФЕКЦІЙ 6-ГО ТА 7-ГО ТИПІВ З РІЗНИМИ КЛІНІЧНИМИ ФОРМАМИ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)
13. *Марцинюк О. В., Давиденко О. М.* 77
 СКАЗ. ЕПІДЕМІОЛОГІЯ, КЛІНІКА ТА СПРОБИ ЛІКУВАННЯ
14. *Нікіфоров Д. М., Мацько Ю. В., Давиденко О. М.* 81
 ДО ПИТАННЯ ДИФЕРЕНЦІЙНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ПНЕВМОНІЇ СПРИЧИНЕНОЇ LEGIONELLA PNEUMOPHILA
15. *Пономарьова В. В., Остапенко О. В.* 90
 ВПЛИВ СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ НА РОЗВИТОК РОЗЛАДІВ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СПОТВОРЕНОГО СПРИЙНЯТТЯ ОБРАЗУ ВЛАСНОГО ТІЛА
16. *Сливка В. І., Варварець Р. І., Федоряк С. О.* 93
 ПОРУШЕННЯ РІВНОВАГИ МІЖ ПРОЦЕСАМИ ЛІПОПЕРОКСИДАЦІЇ ТА АНТИОКСИДАНТНОЮ СИСТЕМОЮ ПРИ ТУБЕРКУЛЬОЗІ ЛЕГЕНЬ
17. *Шуст Н. В., Маковійчук В. С., Давиденко О. М.* 99
 ОПЕРІЗУВАЛЬНИЙ ГЕРПЕС УСКЛАДНЕННЯ ТА ЛІКУВАННЯ
18. *Ярошевська Т. В.* 107
 НЕЙРОГЕННА АНОРЕКСІЯ У ДІТЕЙ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)

PHARMACEUTICAL SCIENCES

19. *Nasibova T., Zeynalova G.* 114
 IN SILICO EVALUATION OF THE ACTIVITY OF PASSIFLORA INCARNATA ALKALOIDS ON CYTOCHROME P450 (CYP) ENZYMES

CHEMICAL SCIENCES

20. *Babayeva F. A., Ahmadova R. H., Suleymanova T. I., Babali R. A.* 117
 SYNTHESIS OF γ -Al₂O₃ CATALYSTS FOR THE ISOMERIZATION PROCESS OF C₆-C₇ ALKANES BY THE SOL-GEL METHOD
21. *Klimko Yu. E., Koshchii I. V., Vasilkevich O. I., Levandovskii S. I.* 124
 BICYCLE [5.2.1] ДЕКА-2,6-DION. SYNTHESIS AND PROPERTIES
22. *Ткач В. В., Кушнір М. В., Мінакова Т. Г., Іванушко Я. Г.* 130
 ІНТЕГРОВАНІ ХІМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ЗАДАЧІ «В БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ» НА ТЕМУ «АРОМАТИЧНІ ТА АЛІФАТИЧНІ АМІНИ»

TECHNICAL SCIENCES

23. *Chigvintseva O., Rula I., Boyko Yu.* 138
CARBON PLASTIC FOR ANTIFRICTIONAL PURPOSES BASED
ON METAL-CONTAINING CARBON FIBER
24. *Kungurtsev O., Bondar V., Gratilova K.* 143
TRANSFORMING CLASSES FOR COMPOSITION
IMPLEMENTATION
25. *Maksimyuk Yu. V., Martyniuk I. Yu., Maksimyuk O. V.* 148
STUDY OF THE INFLUENCE OF TAKING INTO ACCOUNT
GEOMETRIC NONLINEARITY ON THE VALUE OF THE
RESOURCE OF A CHRISTMAS TREE JOINT UNDER CREEP
CONDITIONS
26. *Musiichuk N. I., Ivanov Yu. Yu.* 151
SOME ASPECTS OF THE WORK OF BIONIC METAHEURISTIC
OPTIMIZATION ALGORITHMS BAS, BAS-ADAM AND PBAS
27. *Pavlovskyy Yu. V., Martyniv O. V., Zakrevska O. V.* 153
MODERN METHODS OF SURFACE NANOSTRUCTURING OF
METALLIC MATERIALS
28. *Воронін С. В., Ремарчук М. П., Стефанов В. О., Орлюк Ю. К.* 162
ПІДВИЩЕННЯ ЗНОСОСТІЙКОСТІ ДЕТАЛЕЙ ГІДРАВЛІЧНОГО
ОБЛАДНАННЯ ЕЛЕКТРООБРОБКОЮ МАСТИЛЬНИХ
МАТЕРІАЛІВ
29. *Крук Д. В., Галата Л. П., Мазур Я. С.* 167
СИСТЕМА ВИЯВЛЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ SQL-ІН'ЄКЦІЯМ
30. *Нагорний О. В., Жирова Т. О., Назорний В. В.* 171
ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ В КОМП'ЮТЕРНИХ
СИСТЕМАХ ТА ЗАСОБИ І МЕТОДИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

31. *Карпалюк Т. О.* 181
НЕЛОКАЛЬНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ
СИСТЕМИ РІВНЯНЬ КОНВЕКЦІЇ-ДИFUЗІЇ У ВИПАДКУ
ТРИВИМІРНОГО ВЕКТОРНОГО ПОЛЯ U
32. *Мусаев Али Мехти* 186
АППРОКСИМАТИВНІ СВОЙСТВА СИНГУЛЯРНОГО
ИНТЕГРАЛА МЕЛЛИНА В ТЕРМИНАХ СРЕДНЕЙ
ОСЦИЛЛЯЦИИ ЛОКАЛЬНО СУММИРУЕМОЙ ФУНКЦИИ

GEOGRAPHICAL SCIENCES

33. *Панасюра Г. С., Корнус О. Г., Корнус А. О., Красовська Г. О.* 193
ЗМІНА ДИНАМІКИ ТА СТРУКТУРИ ВИПАДІННЯ ОПАДІВ НА
ПРИКЛАДІ ОХТИРСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

PEDAGOGICAL SCIENCES

34. *Kononets N., Nestulya S.* 198
STUDENT-CENTERED APPROACH IN THE DEVELOPMENT OF
DIGITAL EDUCATION CONTENT
35. *Korzhavykh I. M., Pohoda O. V.* 204
TOLERANCE AS A PROFESSIONAL QUALITY FUTURE
TEACHERS
36. *Mammadova L.* 210
THE IMPLEMENTATION OF PROJECT-BASED LEARNING IN
HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS
37. *Барчі Б. В., Стегура Д. В.* 215
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО
ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
38. *Бондаренко Є. О.* 222
ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ РОЗВИТКУ ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ
У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ (НА
ПРИКЛАДІ ФУТБОЛУ)
39. *Будянська В. А., Костюшин О. С.* 229
УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ КЕРІВНИКІВ
ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
40. *Журавель І. А.* 240
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ
ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ПРИРОДНИЧІ
НАУКИ»
41. *Інишаківа І. Є., Літвінова С. С.* 250
ХУДОЖНІ ТВОРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ
ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ
42. *Лук'яник Л. В., Кондратюк Є. О.* 254
АКТИВІЗАЦІЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ УЧНІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЕТНОКУЛЬТУРОЗНАВЧОЮ
ЛЕКСИКОЮ У ЗМІСТІ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ
ГАЛУЗІ
43. *Павленко І. Г.* 260
СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ
ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
44. *Параскун К. С.* 266
ВПЛИВ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ НА ФОРМУВАННЯ
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ
МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
45. *Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Зайцева М. Л.,
Феклистова І. С., Пакулина А. С.* 271
СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ И АДЕКВАТНЫЕ МЕРЫ ПО
ОБЕСПЕЧЕНИЮ АКТИВНОГО ДОЛГОЛЕТИЯ В РЕГИОНАХ

УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Будянська Вікторія Анатоліївна,

к.пед.н., доцент

Костюшин Олег Сергійович,

здобувач вищої освіти

Харківський національний економічний

університет імені Семена Кузнеця

м. Харків, Україна

Анотація. У статті доведено актуальність удосконалення лідерських якостей керівників закладу загальної освіти шляхом застосування різних видів інтерактивних занять. Наголошено на тому, що лідерські якості керівника закладу загальної середньої освіти є дуже важливими в сучасних умовах і впливають на різні аспекти освіти та розвитку учнів, педагогічного колективу та самого закладу освіти. Сучасна освіта постійно змінюється, і керівник має бути готовий упроваджувати нові педагогічні підходи, технології та методики навчання для покращення якості освіти, підтримувати розвиток колективу вчителів, сприяючи професійному зростанню, організуючи тренінги та надаючи можливості для обміну досвідом, повинен вести відкритий та конструктивний діалог з батьками та громадськістю, щоб підтримувати партнерські відносини та залучати їх до освітнього процесу. Загалом лідерські якості керівника закладу загальної середньої освіти є важливими для забезпечення якісної освіти, розвитку учнів та підтримки педагогічного колективу в умовах постійних змін і викликів, які постають перед освітою в сучасному світі.

Удосконалення лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти є важливим завданням, оскільки це позитивно впливає на покращення всіх аспектів освітнього процесу та сприяє успіху учнів. Проведення інтерактивних занять є одним із шляхів, які можна використовувати для удосконалення розвитку лідерських якостей керівників

закладів загальної середньої освіти.

Ключові слова: лідер, лідерство, лідерські якості, інтерактивні заняття.

У сучасних умовах лідерство є ключовим фактором для досягнення успіху в організаціях, освітніх установах, громадському житті та багатьох інших сферах. Ефективні лідери спроможні адаптуватися до змін, втілювати інновації та впливати на інших у сприятливий спосіб для досягнення спільних цілей і завдань. Тому *метою статті* є показ шляхів удосконалення лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти. *Завданнями дослідження* є:

1) довести актуальність порушеної проблеми; 2) розкрити сутність термінів «лідер», «лідерство»; 3) навести приклади різних видів інтерактивних занять, що доцільно застосовувати в процесі удосконалення лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти.

Удосконалення лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти стає ключовим фактором успіху в сучасній освітній галузі. Лідери повинні бути готові адаптуватися до змін, виявляти творчий підхід до вирішення проблем та вести заклад освіти до досягнення вищих стандартів навчання та розвитку учнів.

Актуальність удосконалення лідерських якостей керівників закладу загальної середньої освіти визначається численними факторами, які впливають на сучасну освіту та її ефективність. Такими факторами можуть бути:

- зміни в освітньому середовищі, оскільки сучасний світ швидко змінюється, то освітні заклади повинні адаптуватися до нових вимог і технологічних тенденцій. Керівники закладів освіти мають бути здатні керувати цими змінами та впроваджувати інновації в освітній процес;

- вимоги до якості освіти: батьки, учні, вчителі та суспільство загалом мають високі очікування від якості освіти, тому керівники мають бути спроможними створювати умови для надання високоякісної освіти та досягнення високих показників успішності учнів;

- розвиток педагогічного колективу, тому що успішна робота освітнього закладу залежить від якості підготовки вчителів. Керівники повинні сприяти професійному розвитку свого педагогічного колективу, організовувати тренінги та надавати можливості для подальшого навчання;

- взаємодія з суб'єктами освітньої діяльності: керівник є посередником між закладом загальної середньої освіти та суб'єктами освітньої діяльності. Його лідерські якості допомагають зберегти підтримку громади, залучати батьків і стейкхолдерів до життя освітнього закладу й розвивати партнерські відносини;

- підвищення іміджу освітнього закладу, оскільки керівник-лідер сприяє покращенню репутації школи, її конкурентоспроможності, привабливості для учнів, батьків і вчителів.

Ураховуючи ці фактори, актуальність удосконалення лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти стає очевидною. Ефективні лідери у цій галузі можуть бути важливими катализаторами для поліпшення якості освіти та досягнення позитивних результатів.

«Лідер» і «лідерство» є важливими поняттями в сучасному світі, де швидкі зміни, складні виклики та різноманітні соціокультурні контексти вимагають ефективного керівництва та спроможності впливати на інших. Ефективний лідер володіє рядом важливих якостей, таких як відповідальність, відкритість до нового, вміння спілкуватися та слухати, емпатія, вміння приймати рішення, стратегічне мислення та багато інших.

Науково обґрунтоване поняття «лідер» було надано 1948 р. провідним світовим фахівцем в галузі досліджень лідерства Р. Стогділлом. Лідер – це людина, яка береться за справу сама або розподіляє завдання між членами групи так, щоб кожен з них міг виявити ініціативу. Це людина, яка бачить конкретну мету та шляхи її досягнення, а також має досить сил і можливостей це зробити [6, с. 12].

У роботі Т. Буряк лідер – це члена групи, який має вплив на групу, що спонукає її членів до досягнення спільної мети, володіє необхідними

організаторськими здібностями, займає центральне місце в структурі міжособистісних відносин і спонукає своїм прикладом, організацією й управлінням групою до досягнення групових цілей у найкращий спосіб [1].

В авторефераті дисертації Н. Мараховської лідером є «особистість, яка має цінний для групи потенціал, ініціює взаємодію членів групи, впливає на згуртування колективу» [3, с. 17].

Проаналізувавши трактування поняття «лідер» у роботах вітчизняних та зарубіжних дослідників, можемо зробити висновок, що лідер – це особа, яка володіє якостями та навичками, що дозволяють їй впливати на інших та спрямовувати їх на досягнення спільної мети або завдання; може бути як формальним керівником організації, так і неформальним лідером, який виникає внаслідок впливу та прикладу, які він надає оточенню; має організаторські здібності, об'єднує людей, впливає на досягнення результату.

Різниця між поняттями «лідер» і «лідерство» полягає в тому, що лідер - це конкретна особа, яка володіє лідерськими якостями і зазвичай має призначену або визнану позицію в організації або групі, тоді як лідерство – це більш абстрактний термін, який відображає процес впливу та організацію дій у спільному напрямку, незалежно від того, хто є конкретним лідером у даному контексті.

Сучасний підхід до лідерства включає такі аспекти, як трансформаційне лідерство (заохочення змін та розвитку в індивідів та організаціях), лідерство у викликових ситуаціях, лідерство на основі цінностей та розності, а також цифрове лідерство (управління в умовах цифрових технологій).

На думку Л. Філатової та Л. Новохацької, «у сучасному суспільстві лідерство є засобом побудови влади, заснованої на інтеграції різних соціальних шарів (груп), за допомогою специфічних механізмів навколо висунутої лідером програми вирішення різних проблем і завдань суспільного розвитку» [4].

Згідно з С. Калашніковою, лідерство визначається як «положення (стан) особистості та процес залучення послідовників до певної діяльності. Першоумовою прояву лідерства є особистість лідера (лідерські якості

особистості)» [2].

У роботі О. Тихомирової визначені «загальні та специфічні якості особистості лідера:

1) загальні якості (ними володіють не лише лідери, а й ті, хто прагне ними стати): компетентність; організованість; працездатність; активність; ініціативність; товариськість; наполегливість; самостійність; самовладання; спостережливість; кмітливість;

2) специфічні якості лідера (показники лідерських здібностей): організаторська проникливість; здатність до активного психологічного впливу; здатність до організаторської роботи, лідерської позиції; потреба брати відповідальність на себе» [5, с. 20].

На нашу думку, удосконалювати лідерські якості керівників закладів загальної середньої освіти доцільно шляхом використання різних видів інтерактивних занять.

Інтерактивне заняття – це форма навчальної діяльності, у процесі якої взаємодія між вчителем та учнями є активною і відіграє важливу роль у процесі навчання та засвоєнні матеріалу. Основною ідеєю інтерактивного заняття є залучення учнів до активної участі, спільної роботи та обміну ідеями та думками.

Існують різні види інтерактивних занять, і їхній вибір залежить від мети навчання та потреб учнів. Ось деякі з найпоширеніших видів інтерактивних занять:

1. Групова робота: Учасники розподіляються на групи та спільно працюють над завданнями або проєктами. Цей вид інтерактивних занять сприяє співпраці, взаємодопомозі та обміну ідеями.

2. Дискусія: Учасники обговорюють питання або тему, висловлюють свої думки та аргументи. Дискусії можуть відбуватися як великою групою, так і в менших підгрупах.

3. Рольова гра: Учасники втілюються в різні ролі та грають сценарії або ситуації, що допомагає їм розвивати навички спілкування та вирішувати

проблеми.

4. Дебати: Учасники обговорюють важливі питання або проблеми в невимушеній атмосфері і висловлюють свій погляд на порушені проблеми.

5. Використання інтерактивних технологій: комп'ютерні програми, веб-сайти, інтерактивні дошки, сприяють залученню учасників та більш активному навчанню.

6. Практичні вправи: Учасники виконують практичні завдання, що допомагають їм набути практичних навичок під час дослідження конкретних аспектів.

Наведемо приклади різних видів інтерактивних занять, які сприятимуть удосконаленню лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти.

Дискусія на тему «Лідерство в освіті: удосконалення лідерських якостей керівників закладу загальної середньої освіти»

Частина 1. Вступ (10 хвилин)

Привітання та введення в тему дискусії.

Пояснення мети зустрічі: розглянути важливість лідерських якостей для керівників освітніх закладів.

Частина 2. Визначення лідерських якостей (15 хвилин)

Обговорення поняття лідерських якостей та їх значення в освітньому контексті.

Визначення ключових лідерських якостей для керівників загальної середньої освіти.

Частина 3. Важливість лідерських якостей в управлінні освітнім закладом (20 хвилин)

Обмін думками, як лідерські якості впливають на ефективність та розвиток закладу загальної середньої освіти.

Обговорення практичних прикладів успішних керівників, які використовують лідерські якості у своїй роботі.

Частина 4. Шляхи удосконалення лідерських якостей (25 хвилин)

Поради та стратегії для керівників, які бажають покращити свої лідерські якості.

Обговорення можливостей навчання та розвитку для удосконалення лідерських навичок.

Частина 5. Роль спільноти та співпраці (15 хвилин)

Обговорення важливості підтримки спільноти, вчителів, батьків та інших стейкхолдерів у розвитку лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти.

Підсумок дискусії щодо ролі співпраці в успішному лідерстві.

Частина 6. Підсумок і завершення (10 хвилин)

Підсумок загальних висновків і вражень від дискусії.

Подяка учасникам за активну участь і внесок у дискусію.

Залик до подальших дій щодо розвитку лідерських якостей та сприяння освітньому процесу в закладах загальної середньої освіти.

Рольова гра «Лідерські випробування: розвиток керівника загальної середньої освіти»

Мета гри – сприяти розвитку та вдосконаленню лідерських якостей учасників, які відображають ситуації та завдання, що можуть виникнути в роботі керівника закладу загальної середньої освіти.

Тривалість гри: 60 хвилин.

Кількість учасників: 4-8 осіб.

Інвентар: інструкції для учасників, картки з описом сценаріїв, папір, ручки.

Опис гри:

Гра складається з серії рольових сценаріїв, у яких учасники відтворюють різні ситуації, з якими може стикнутися керівник закладу загальної середньої освіти. Кожен сценарій призначений для розвитку певних лідерських якостей. Учасники мають робити рішення та діяти відповідно до їхньої ролі. Після кожного сценарію проводиться обговорення та аналіз.

Сценарій 1. Вирішення конфлікту

Учасників розділяють на дві групи. Кожній групі надається сценарій конфлікту між учителем та батьками. Учасники мають ролі вчителя і керівника освітнього закладу й мають вирішити конфліктну ситуацію.

Сценарій 2. Прийняття важливого рішення

Учасники отримують сценарій, у якому заклад освіти має прийняти важливе рішення щодо ресурсного розподілу. Керівник закладу загальної середньої освіти має керувати дискусією та прийняти рішення, яке буде найкращим.

Сценарій 3. Мотивація вчителів та учнів

Учасники відтворюють ситуацію, у якій керівник освітнього закладу мусить мотивувати вчителів і учнів до досягнення високих стандартів навчання. Кожен учасник грає роль учителя, учня або керівника, і має запропонувати шляхи підвищення мотивації.

Сценарій 4. Управління кризовою ситуацією

Учасники отримують сценарій непередбачуваної кризової ситуації, такої як природна катастрофа або інцидент з безпекою. Керівник освітнього закладу має взяти на себе керування ситуацією та прийняти найкращі рішення для безпеки учнів і персоналу.

Частина 5. Завершення та обговорення

Підсумок загальних висновків та вражень від гри.

Обговорення того, які лідерські якості були виявлені та розвинуті під час гри.

Висновки щодо важливості розвитку лідерських навичок для керівників закладів загальної середньої освіти.

Дебати на тему «Важливість лідерських якостей у керівництві закладами загальної середньої освіти»

Мета дебатів: обговорити й розглянути, наскільки важливими є лідерські якості для керівників закладів загальної середньої освіти та як вони впливають на якість освіти та успіх учнів.

Кількість учасників: дві команди (за і проти) із заперечувальними

аргументами.

Час проведення: 90 хвилин.

Частина 1. Вступ (10 хвилин)

Привітання та введення в тему дебатів.

Пояснення мети і правил дебатів.

Частина 2. Виступ команди «За» (15 хвилин)

Перша команда аргументує важливість лідерських якостей для керівників закладів загальної середньої освіти.

Частина 3. Запитання і відповіді (15 хвилин)

Учасники можуть ставити запитання команді «За» для уточнення аргументів.

Приклад питань:

1. Як лідерські якості керівника можуть впливати на мотивацію вчителів і учнів для досягнення високих академічних стандартів?

2. Які лідерські якості сприяють створенню позитивного середовища для учителів та підвищують їхню задоволеність роботою?

3. Як лідерські якості допомагають у вирішенні конфліктних ситуацій та забезпечують гармонію в освітньому закладі?

4. Як лідерські якості впливають на здатність керівника прогнозувати та адаптуватися до змін у системі освіти?

5. Яким чином лідерські якості допомагають керівникам забезпечувати безпеку та благополуччя учнів та персоналу?

6. Як лідерські якості допомагають у розвитку стратегічного планування та досягненні цілей освітнього закладу?

7. Як лідерські якості впливають на розвиток інноваційних освітніх програм та методів навчання?

Ці питання можуть стати основою для обговорення важливості лідерських якостей у контексті керівництва закладами загальної середньої освіти.

Частина 4. Виступ команди «Проти» (15 хвилин)

Друга команда доводить, що лідерські якості не є настільки важливими для керівників закладів загальної середньої освіти.

Частина 5. Запитання і відповіді (15 хвилин)

Учасники можуть ставити запитання команді «Проти» для уточнення аргументів.

Приклад питань:

1. Чому ефективне керівництво може базуватися на фахових навичках і знаннях, а не обов'язково на лідерських якостях?

2. Чи може акцент на розвиток лідерських якостей відволікати від основної місії керівництва – надавати якісну освіту?

3. Якщо керівник закладу загальної середньої освіти вже має ефективну команду фахівців, чи є необхідність у власних лідерських якостях?

4. Чи може перефокусування на лідерські якості спричинити недооцінку інших важливих аспектів управління освітнім закладом, таких як бюджет та планування?

5. Якщо керівник закладу загальної середньої освіти демонструє результати в досягненні академічних і ціннісних цілей без активного розвитку лідерських якостей, чому це є недостатньою причиною для їхнього розвитку?

6. Чи може занадто акцентоване лідерство призвести до недостатнього врахування важливості співпраці, консенсусу і колективного прийняття рішень?

7. Які альтернативні якості і навички можуть бути важливішими для керівників закладів загальної середньої освіти, такі, як аналітичність, стратегічне мислення чи здатність до управління змінами?

Ці запитання можуть допомогти запропонувати аргументи, що вказують на те, що лідерські якості не є єдиними або найважливішими для керівників закладів загальної середньої освіти.

Частина 6. Рефлексія та підсумки

Учасники обговорюють ключові аргументи кожної команди та свої враження від дебатів.

Підсумок і визначення, яка команда була більш переконливою у своїх аргументах.

Частина 7. Заключні слова (5 хвилин)

Представлення остаточних висновків та думок від представників кожної команди.

Подяка учасникам та закриття дебатів.

Дебати допоможуть учасникам краще зрозуміти важливість лідерських якостей для керівників закладів загальної середньої освіти і висловити свої думки на цю тему.

Отже, різні види інтерактивних занять забезпечать взаємодію та активну участь учасників, сприятимуть практичному розвитку лідерських навичок та створять сприятливий контекст для удосконалення лідерських якостей керівників закладів загальної середньої освіти.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Буряк Т. П. Сучасні підходи до лідерства. Київ : Наукова думка, 2009. 212 с.
2. Калашнікова С. А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства : монографія. Київ : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. С. 41.
3. Мараховська Н. В. Педагогічні умови формування лідерських якостей майбутніх учителів у процесі навчання дисциплін гуманітарного циклу : Дис... канд. наук: 13.00.04. Харків, 2009. 21 с.
4. Теоретичні аспекти теорій лідерства крізь призму ефективного лідерства / Л.С. Філатова, Л.В. Новохацька // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. 2014. № 3 (13). С. 64-69.
5. Тихомирова О. Виховання лідера // Шкільний світ. 2009. № 8, с.20.
6. Stogdill R. Handbook of Leadership. A Survey of Theory and Research. R. Stogdill. New York, 1974. P. 7–15.